

„чета“ и т. н. Даже въ турскитѣ характеристики за чуждитѣ народи, българина се отождествява съ прозвището „хайдута“, което съгласно новитѣ рѣчници отговаря на понятията *бунтовникъ*, *революционеръ*¹⁾. Вече отъ време Х. Димитровото движение, па и до днесъ въ свръзка съ Македонския въпросъ, понятието „хайдутинъ“ за българина се замѣня съ „комита“. Думата *хайдутъ* я иматъ наравно турци, маджари, българи и т. н. У последнитѣ тя не е заета, а ще е отъ прабългарски произходъ, съ коренъ общъ на турския, мажарския и прабългарски езици, като тюркски. Вариантъ отъ нея е *хайта*²⁾, (Английското *хайуеймянь* highwayman), за хайдутинъ въ тѣсна смисълъ на думата, нѣма никаква етимоложка вѣзка съ последното). Гръцкитѣ *клефти*, въ състава на които сж влизали много македонски българи, като „мартолосо“, „билюкъ-башии“ или „капитани“, отговарятъ на българскитѣ *хайдуту*, сжщо въ политическа смисълъ на думата.

Сливенъ, като традиционно гнѣздо на *хайдуту*, е заемалъ въ това отношение първо мѣсто между останалитѣ български села и градове. Сливенци по-рано не рѣдко сж уптрѣбляли за града си термина „хайдушко село“, който е ималъ номенклатурна сила.

Исторически слѣди на хайдутството до робството.

Едно отъ най-старитѣ извѣстия за *хайдутството* въ Сливенско ни отнася въ единъ сравнително доволно тъменъ периодъ на българската история.

По-право, най-старитѣ зачатъци отъ хайдутството югоизточна България могатъ се намери въ бита на старитѣ тукъ тракийски народи, най-вече *Одриси* и *Асти*. Последнитѣ сж населяли голѣма частъ отъ прѣдпланинитѣ на Източния Балканъ, Странджа и крайбрѣжията на Бургашкия заливъ. Може да се каже, че дори и презъ най-голѣмото можшество на Одриситѣ, историята на тия краища е история на оргии и хайдутство. При това, нека си припомнимъ движението още при похода на Дарий, грабежитѣ надъ елинскитѣ

¹⁾ Ср. Кантемиръ, изд. Tidal, 1756 г., р. 229, заб. 1., дѣто *haïdud* е значело българинъ и сърбинъ. Гърцитѣ били наричани *тавшанъ* (заякъ), а власитѣ ченгене. Ср. още Lefebvre C. *Tableau hist. etc.*, Paris, I, р. 247.

²⁾ У сърбитѣ хайдукъ — хайдучи; у ромънитѣ — хайдутиче е заето. „Разбойника“ у турцитѣ е харамия, а по-специаленъ терминъ за революционеръ преди комитаджийството — хайдутъ ешкасж. За разбойникъ у българитѣ прѣди робството се срѣща терминъ хусаръ, който иматъ сжщо и Маджаритѣ. Ромилъ като пише за разбойницитѣ около мѣнастиритѣ въ югоизточна България презъ време на царь Александра, казва: „нх² же и Хоусаре мѣста жителіе наричаютъ“ (ор. cit.).